Text from ‘Four Orangs, Some Office Buildings, Woman’s legs’, APE#056, Ghent 2015

Steven Humblet

De Brusselse stadsrand. Een uiterst complex gebied waar residentiële, recreatieve en commerciële functies moeizaam co-existeren. Een dicht vertakt netwerk van autosnelwegen, een reeks ellenlange en kaarsrechte steenwegen en een luchthaven, ontsluiten de streek en structureren het landschap: zij zijn de assen waarrond deze functies zijn geschikt. En daar, dwars doorheen, een imposant en oud woud dat zich over een groot deel van het gebied uitstrekt.

In haar exploratie van dit gebied kiest Stephanie Kiwitt niet voor een horizontale, verbindende blik, maar voor de verticale, dwarse doorsnede. Niet voor de brede nevenschikking die verklaart, maar voor de smalle snede die hakt. De afstandelijke benadering die vooral overzicht beoogt, wordt hier ingeruild voor een direct, bijna lijfelijk contact. Ze buigt zich niet over het vraagstuk van de ruimtelijke verrommeling, maar registreert hoe haar lichaam op deze onbestemde plekken reageert. Het strakke kader van het staande beeld verwijst naar de verticaliteit van de voetganger, terwijl het brede overzicht van het liggende beeld overeenstemt met wat de chauffeur door zijn voorruit ziet. De ene ervaart het landschap als een opeenstapeling van incongruente (maar ook intrigerende) brokstukken, de ander begrijpt het pragmatisch als een ruimte waar men nu eenmaal doorheen moet. De ene kijkt nieuwsgierig naar wat hem omringt, de ander navigeert er gericht (en vooral snel) doorheen.

De stadsrand is een tussengebied, men doorkruist het op weg naar of weg van de stad. Maar deze foto’s staan haaks op die dynamiek. Ze volgen niet de vluchtlijn van de kaarsrechte steenweg, ze wenden zich koppig af van het verkeer, stellen scherp op blinde muren, op afsluitingen, op obstakels, op het voetpad, op een rolluik. Ze richten zich obstinaat op wat alleen de voetganger kan opmerken. En net zoals de aandacht van de voetganger gericht is op wat hem onmiddellijk omgeeft, zo zitten ook deze beelden opvallend dicht op de huid van het onderwerp. Zonder noemenswaardige dieptewerking, met veel beton en baksteen, weinig lucht en bijna altijd zonder een bevrijdende horizon, poneren ze een opdringerige nabijheid.

Een strak kader, een insisterende directheid, nauwelijks bewegingsruimte: en toch zijn het geen claustrofobische beelden. Nooit voelt de kijker zich klemgezet in een hermetisch afgesloten ruimte. Twee strategieën dragen daartoe bij. Ten eerste: een doelbewuste ingreep in de formele constructie van het beeld. Een uitgekiend spel van herhaling en variatie zorgt ervoor dat de beeldelementen in een opwindende verhouding tot elkaar geplaatst worden. Ten tweede: een uiterst beweeglijke cameravoering, met een apparaat dat naar alle kanten zwiept en soms zelfs vervaarlijk naar links of rechts overhelt. De onstabiele, schuinse blik suggereert een eerder vluchtig aanstippen dan wel het verlangen het geziene vast te pinnen. Beide strategieën bevestigen de weigering dwingende uitspraken te doen over dit landschap. Hier geen topografische stellingnames, maar speelse en avontuurlijke herschikkingen van vlakken, lijnen en kleuren tot een nieuw en onuitgegeven landschap.